

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Sa/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5022200017
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Malichová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:5022200017.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v konaní pred sudkyňou JUDr. Blankou Malichovou, v právnej veci žalobcu : D. G., bytom F. D. XXXX/X, XXX XX I. proti žalovanej : Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, v konaní o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

Žalobu z a m i e t a .

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 05.01.2022, doručenou Krajskému súdu v Žiline dňa 12.01.2022, sa žalobca s odkazom na ust. § 242 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj „SSP“) domáhal, aby správny súd v začatom konaní o jeho žiadosti o priznanie a vyplácanie starobného dôchodku zo dňa 17.05.2021, na ktorý mu vznikol nárok dňa 30.11.2018, prikázal Sociálnej poisťovni rozhodnúť - písomným rozhodnutím, v súdom určenej lehote. V odôvodnení žaloby uviedol, že písomnou žiadosťou zo dňa 17.05.2021 žalovanú opakovane požiadal o priznanie starobného dôchodku v zmysle ust. § 174, § 175 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej aj „zák. č. 100/1988 Zb.“) v spojení s ust. § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej aj „ZSP“). Poukázal na ust. § 210 ods. 2 ZSP, v zmysle ktorého je príslušný orgán sociálnej poisťovne povinný rozhodnúť v lehote 60 dní odo dňa doručenia žiadosti, t.j. v jeho prípade do 16.07.2021. Konštatoval, že ust. § 209 ods. 1 taxatívne vymedzuje písomnú formu rozhodnutia, jeho súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi, nutnosť obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. Tiež poukázal na ust. § 184 ods. 1 ZSP, podľa ktorého sa dávkové konanie začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na jej výplatu, na ust. § 185 ods. 3 ZSP, v zmysle ktorého za deň uplatnenia nároku na dôchodkové dávky, v danom prípade nároku na starobný dôchodok, a nároku na jeho výplatu sa považuje deň, keď fyzická osoba prvýkrát požiadala príslušnú organizačnú zložku Sociálnej poisťovne o spísanie žiadosti o priznanie dávky. Túto povinnosť si splnil dňa 15.06.2020, kedy na predpísanom tlačive prvýkrát podal žiadosť o priznanie a výplatu starobného dôchodku, pričom ust. § 184 ods. 5 ZSP neurčuje, že opakovaná žiadosť o starobný dôchodok sa opäť musí podať na predpísanom tlačive.

2. Konanie o jeho už vzniknutom nároku na starobný dôchodok, môže byť zákonným spôsobom ukončené len vtedy, keď mu táto už vzniknutá nároková dávka bude právoplatným rozhodnutím Sociálnej poisťovne priznaná. Doplnil, že ani jeden z odsekov ust. § 209 a § 210 ZSP neobsahuje, že ak žiadateľ o starobný dôchodok ďalšie svoje žiadosti na uplatnenie vzniknutého nároku v danej veci nárokovvej dávky - starobného dôchodku, nepodá na predpísanom tlačive sociálnej poisťovne, tak nie je povinná o tejto žiadosti rozhodnúť písomným rozhodnutím. Vzhľadom k tomu, že žalovaná v zákonnej lehote nerozhodla, podal v súlade s ust. § 3 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach, dňa 08.07.2021 sťažnosť pre porušovanie právnych predpisov. Nakoľko s vybavením jeho sťažnosti zo strany žalovanej nesúhlasil, podal v zmysle ust. § 22 ods. 1 zákona č. 9/2010 Z. z., proti takémuto

vybaveniu dňa 06.09.2021 sťažnosť. Žalobu podal z dôvodu, že žalovaná ani na základe tejto sťažnosti nekonala.

3. Uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 22Sa/1/2022-19 zo dňa 17.01.2022, bola vec dňa 03.02.2022 postúpená Krajskému súdu v Bratislave (ďalej aj „správny súd alebo „súd“). Po oboznámení sa s obsahom podania správny súd zistil, že žaloba obsahuje odstrániteľné vady, špecifikované vo výroku uznesenia, a teda nespĺňa obligatórne náležitosti správnej žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy, ktoré SSP v zmysle ust. § 246 ods. 1 a 2 SSP vyžaduje. Uznesením č. k. 8Sa/7/2022-26 zo dňa 10.02.2022 preto správny súd žalobcu vyzval, aby v lehote 25 dní odo dňa doručenia uznesenia opravil a doplnil žalobu tak, ako bolo uvedené vo výroku uznesenia. Podaním zo dňa 28.02.2022, doručeným súdu dňa 07.03.2022, označeným ako doplnenie žaloby, žalobca vady žaloby odstránil.

4. Dňa 15.06.2022 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovanej zo dňa 13.06.2022, v ktorom skonštatovala, že žalobca žiadosťou o starobný dôchodok, spísanou dňa 15.06.2020 na pobočke žalovanej v Martine, požiadal o starobný dôchodok, ktorý žiadal priznať od 30.11.2018. Prvostupňový správny orgán rozhodol rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11.08.2020, ktorým žiadosť žalobcu o starobný dôchodok zamietol v zákonnej lehote 60 dní z dôvodu, že ku dňu uplatnenia nároku na výplatu starobného dôchodku (ani ku dňu vydania predmetného rozhodnutia) nedovŕšil dôchodkový vek, a teda nespĺnil jednu zo zákonných podmienok pre vznik nároku na starobný dôchodok, vyžadovanú ust. § 65 ZSP v znení zákona č. 555/2007 Z. z.

5. Odvolanie žalobcu, doručené žalovanej dňa 31.08.2020, žalovaná rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28.10.2020, podľa ust. § 218 ods. 2 ZSP zamietla v celom rozsahu a napadnuté prvostupňové rozhodnutie potvrdila.

6. K námietke žalobcu, že zákonom stanovené podmienky na priznanie starobného dôchodku splnil podľa ust. § 174 ods. 1 písm. d/ zák. č. 100/1988 Zb. dňa 30.11.2018, nakoľko v tento deň dovŕšil 59 rokov veku a odpracoval 34 rokov, z toho 16 rokov v I. pracovnej kategórii, sa žalovaná vyjadrila v rozhodnutí č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28.10.2020, v ktorom poukázala na podmienky stanovené v § 174 ods. 1 a 2 zák. č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov a zdôraznila, že obidve musia byť splnené kumulatívne.

7. Z potvrdenia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky v Bratislave č. GR ZVJS - d - 12188/14 - 2020 zo dňa 04.02.2020 vyplýva, že žalobcovi bol od 01.06.1999 priznaný výsluhový príspevok podľa ust. § 210 a nasl. zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície. Výsluhový príspevok sa považuje za výsluhový dôchodok.

8. Od 01.09.1980 do 31.05.1999 získal žalobca 16 rokov a 4 dni doby služby, čím splnil podmienku získania 15 rokov služby v I. kategórii funkcií podľa ust. § 174 ods. 1 písm. d/ zák. č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, ale súčasne nespĺňa podmienky vzniku nároku na starobný dôchodok podľa ust. § 174 ods. 2 zák. č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, nakoľko zamestnanie zaradené do I. pracovnej kategórie netrvalo k 31.12.1999. Žalovaná odkázala na judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) č. R 48/1998, na rozhodnutia sp.zn. 9So/6/2015, sp. zn. 9So/88/2011, sp. zn. 1So/69/2014 a na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 88/2017-12 zo dňa 14.02.2017.

9. Tiež poznamenala, že Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 29Sa/31/2020 zo dňa 22.06.2021 ako neprípustnú odmietol žalobu zo dňa 02.11.2020, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti prvostupňového rozhodnutia č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11.08.2020, nakoľko sa aj po náležitom poučení súdom, domáhal zrušenia prvostupňového správneho rozhodnutia, hoci proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie, o ktorom žalovaná rozhodla rozhodnutím č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 28.10.2020. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „NSS SR“) uznesením sp. zn. 6Sk/24/2021 zo dňa 27.10.2021 kasačnú sťažnosť žalobcu, ktorú podal proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 29Sa/31/2020 zo dňa 22.06.2021 zamietol. Žalovaná skonštatovala, že vzhľadom k uvedenému, je konanie o žiadosti žalobcu o starobný dôchodok zo dňa 15.06.2020 právoplatne skončené.

10. Písomnými podaniami zo dňa 06.01.2021 a zo dňa 25.01.2021, požiadal žalobca o priznanie starobného dôchodku opätovne. Podania neboli podané v súlade s ust. § 184 ods. 5 ZSP, a preto bol žalobca listom vecne príslušného útvaru žalovanej zo dňa 28.01.2021 informovaný, že o priznanie starobného dôchodku je potrebné požiadať v súlade s ust. § 184 ods. 5 ZSP, spísaním žiadosti na predpísanom tlačive na pobočke žalovanej, príslušnej podľa miesta trvalého pobytu.

11. Dňa 11.02.2021 doručil žalobca žalovanej podanie, ktorým opätovne žiadal o priznanie starobného dôchodku. Listom zo dňa 03.03.2021 ho žalovaná opätovne informovala o zákonom spôsobe podania žiadosti o starobný dôchodok. Sťažnosť žalobcu zo dňa 18.03.2021, vo veci nevybavenia jeho opakovanej žiadosti o starobný dôchodok zo dňa 25.01.2021 v zákonnej lehote, bola po jej prešetroaní vyhodnotená ako neopodstatnená. Nakoľko podanie žalobcu nebolo v časti, ktorou žiadal o vydanie písomného rozhodnutia v súlade s ust. § 209 ZSP v zákonnej 60-dňovej lehote od doručenia predmetnej žiadosti (zo dňa 25.01.2021), vyhodnotená ako sťažnosť, ale ako žiadosť podľa ust. § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov, bolo v tejto časti postúpené vecne príslušnému organizačnému útvaru žalovanej na vybavenie, o čom bol žalobca informovaný listom žalovanej zo dňa 26.05.2021.

12. V súvislosti s uvedeným podal žalobca žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy zo dňa 10.06.2021, ktorá je na Krajskom súde v Bratislave vedená pod sp. zn. 4Sa/69/2021. K predmetnej žalobe sa žalovaná vyjadrila dňa 25.03.2022.

13. Ďalším písomným podaním zo dňa 17.05.2021, žalobca opätovne požiadal žalovanú o priznanie starobného dôchodku. Uviedol, že o starobný dôchodok požiadal dňa 15.06.2020 na predpísanom tlačive, zákonné podmienky na starobný dôchodok splnil dňom 30.11.2018, a preto mu týmto dňom vznikol nárok na vyplácanie starobného dôchodku. Listom žalovanej zo dňa 01.06.2021 bolo žalobcovi podané vysvetlenie, že nakoľko konanie o jeho žiadosti o starobný dôchodok zo dňa 15.06.2020 bolo právoplatne skončené dňa 03.11.2020, nevyhnutným predpokladom začatia nového konania o jeho nároku na starobný dôchodok je spísanie žiadosti na tlačive určenom žalovanou, na príslušnej pobočke žalovanej. Zároveň mu bola podaná informácia vo veci zákonných podmienok nároku na starobný dôchodok v súlade s ust. § 174 zák. č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

14. V podaní zo dňa 08.07.2021, označenom ako sťažnosť, žalobca namietal nevybavenie jeho opakovanej žiadosti o starobný dôchodok zo dňa 17.05.2021 vydaním rozhodnutia, reagoval v ňom na list žalovanej zo dňa 01.06.2021, uviedol svoje právne posúdenie konania o starobnom dôchodku a vyjadril svoje dôvody opodstatnenosti vzniku jeho nároku na starobný dôchodok ku dňu 30.11.2018. Podanie bolo v časti vyhodnotená ako žiadosť a v časti ako sťažnosť. Žalovaná listom zo dňa 29.07.2021 žalobcu opätovne poučila o zákonom spôsobe podania žiadosti. Zároveň bola jeho sťažnosť po prešetroaní vyhodnotená ako neopodstatnená a výsledok prešetrovania sťažnosti bol žalobcovi oznámený listom zo dňa 12.08.2021.

15. Ďalšie podanie žalobcu zo dňa 16.08.2021, v ktorom uplatnil rovnaké námietky ako v jeho predchádzajúcich podaniach, bolo vybavené listom žalovanej zo dňa 30.08.2021. Sťažnosť žalobcu zo dňa 06.09.2021, ktorou sa sťažoval na vybavenie sťažnosti zo dňa 08.07.2021 bola prešetroaná a žalobcovi bolo zaslané oznámenie zo dňa 03.11.2021 o výsledku prešetrovania sťažnosti proti vybavovaniu sťažnosti. V oznámení žalovaná poukázala na rozsudok NS SR sp. zn. 9Sk/29/2020 zo dňa 25.11.2020, týkajúci sa požiadavky podania žiadosti o priznanie dávky na tlačive určenom žalovanou.

16. Žaloba zo dňa 01.01.2022, označená ako „žaloba pre nečinnosť,“ doplnená vyjadrením žalobcu zo dňa 28.02.2022, bola žalovanej správnym súdom doručená dňa 02.06.2022.

17. Aj ďalšie písomné podanie žalobcu zo dňa 17.11.2021, ktorým sa opakovane domáhal priznania starobného dôchodku, bolo v zákonnej lehote vybavené listom žalovanej zo dňa 10.12.2021, v ktorom bol žalobca opätovne informovaný a poučený o zákonom spôsobe podania žiadosti o starobný dôchodok. Jeho ďalšie podanie zo dňa 11.01.2022, doručené dňa 14.01.2022, vybavila žalovaná rovnako v zákonnej lehote, zaslaním vysvetľujúceho listu zo dňa 03.02.2022. Dňa 09.03.2022 bolo žalovanej doručené ďalšie písomné podanie žalobcu zo dňa 28.02.2022, označené ako žiadosť, ktorým žiadal o priznanie starobného dôchodku. Zároveň doručil žalovanej sťažnosť zo dňa 01.03.2022, týkajúcu sa nevybavenia jeho opakovanej žiadosti o starobný dôchodok zo dňa 15.11.2021 (podľa žalovanej mal

zrejme namysli žiadosť zo dňa 17.11.2021). Listom zo dňa 30.03.2022 mu žalovaná opätovne vysvetlila, že nevyhnutným predpokladom začatia nového konania o nároku na starobný dôchodok je v súlade s ust. § 184 ods. 5 ZSP spísanie žiadosti na tlačive určenom žalovanou, na príslušnej pobočke. Súčasne ho opätovne informovala o podmienkach kladených ust. § 174 ods. 1 a 2 zák. č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov. Dňa 25.05.2022 bolo žalovanej doručené ďalšie písomné podanie žalobcu zo dňa 19.05.2022, označené ako žiadosť, ktorým sa opakovane domáhal priznania starobného dôchodku podľa ust. § 174 ods. 1 písm. d/ zák. č. 100/1988 Zb. v spojení s ust. § 274 ZSP.

18. Žalovaná žiadala, aby vzhľadom k uvedeným skutkovým a právnym dôvodom, súd žalobu zamietol.

19. Krajský súd v Bratislave ako vecne a mieste príslušný správny súd na konanie, vec preskúmal a rozhodol postupom podľa ust. § 107 ods. 2 SSP, bez nariadenia pojednávania. Po preskúmaní veci z administratívneho ako aj súdneho spisu nezistil také skutočnosti, ktoré by preukazovali, že by bola žalovaná v konaní nečinná, a teda dospel k záveru že žaloba nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

20. Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zák.č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej aj „SSP“), je nečinnosťou orgánu verejnej správy stav, keď orgán verejnej správy protiprávne nepokračuje v začatom administratívnom konaní, alebo stav, keď orgán verejnej správy protiprávne z úradnej povinnosti nezačal administratívne konanie.

21. Podľa § 6 ods. 1 písm. e/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy.

22. Podľa § 135 ods. 2 písm. a/ SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

23. Podľa § 242 ods. 1 SSP, žalobca sa môže žalobou domáhať odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy v začatom administratívnom konaní.

24. Podľa § 244 ods. 1 SSP, žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ako účastník administratívneho konania namietajúci nečinnosť orgánu verejnej správy neúspešne vyčerpал sťažnosť podľa osobitného predpisu alebo podnet na prokuratúre.

25. Podľa § 249 SSP, ak správny súd po preskúmaní nezistí nečinnosť žalovaného, uznesením žalobu zamietne.

26. Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobca žiadosťou zo dňa 15.06.2020, spísanou na pobočke žalovanej, požiadal o priznanie starobného dôchodku. Prvostupňový orgán žiadosť rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11.08.2020 zamietol. Proti rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, ktoré žalovaná rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28.10.2020 v celom rozsahu zamietla a napadnuté rozhodnutie potvrdila. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca správnu žalobu, o ktorej Krajský súd v Žiline rozhodol uznesením sp. zn. 29Sa/31/2020 zo dňa 22.06.2021 tak, že žalobu ako neprípustnú odmietol. Kasačnú sťažnosť podanú žalobcom proti tomuto uzneseniu, NSS SR uznesením sp. zn. 6sk/24/2021 zo dňa 27.10.2021 následne ako nedôvodnú zamietol.

27. Ďalej z administratívneho spisu vyplýva, že písomným podaním zo dňa 06.01.2021, doručeným žalovanej dňa 11.01.2021 a písomným podaním zo dňa 25.01.2021, doručeným žalovanej dňa 28.01.2021, požiadal žalobca v zmysle ust. § 174, § 175 zák. č. 100/1988 Zb. v spojení s ust. § 274 ZSP o priznanie nároku na starobný dôchodok, a to žiadosťou, ktorá nebola podaná na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. Žalovaná na tento list odpovedala podaním zo dňa 28.01.2021 tak, že o priznanie starobného dôchodku je potrebné požiadať v súlade s ust. § 184 ods. 5 ZSP, spísaním žiadosti na predpísanom tlačive na pobočke žalovanej, príslušnej podľa miesta trvalého pobytu žiadateľa. Žalobca následne podal opätovnú žiadosť zo dňa 08.02.2021, na ktorú žalovaná odpovedala listom zo dňa 03.03.2021, ktorým bol žalobca opätovne informovaný o zákonom spôsobe podania žiadosti o starobný dôchodok, pretože konanie o starobnom dôchodku na základe žiadosti spísanej dňa 15.06.2020, bolo právoplatne skončené. Sťažnosťou zo dňa 18.03.2021 žalobca namietal nevybavenie jeho opakovanej žiadosti o starobný dôchodok zo dňa 25.01.2021 v zákonnej lehote. Výsledok prešetrenia sťažnosti

mu bol oznámený listom žalovanej zo dňa 26.05.2021 s tým, že bola po prešetrení vyhodnotená ako neopodstatnená, nakoľko si žiadosť o starobný dôchodok neuplatnil predpísaným spôsobom a vo veci starobného dôchodku tak nemohlo byť vydané rozhodnutie v súlade s ust. § 209 zákona č. 461/2003 Z. z. Sťažnosť žalobcu zo dňa 18.03.2021 bola sčasti vyhodnotená ako žiadosť podľa ust. § 4 ods. 1 písm. a/ zák. č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach, a preto bolo podanie v tejto časti postúpené vecne príslušnému organizačnému útvaru žalovanej na vybavenie, o čom bol žalobca informovaný listom žalovanej zo dňa 26.05.2021.

28. Žalobca namieta nečinnosť v konaní o jeho žiadosti zo dňa 17.05.2021, ktorou opätovne požiadal žalovanú o priznanie starobného dôchodku. Uviedol, že o starobný dôchodok požiadal dňa 15.06.2020 na predpísanom tlačive. Žalovaná na predmetnú žiadosť odpovedala listom zo dňa 01.06.2021, v ktorom mu vysvetlila, že nakoľko konanie o jeho žiadosti o starobný dôchodok zo dňa 15.06.2020 bolo dňa 03.11.2020 právoplatne skončené, nevyhnutným predpokladom začatia nového konania o jeho nároku na starobný dôchodok je spísanie žiadosti na tlačive určenom žalovanou, na príslušnej pobočke žalovanej. Zároveň mu bola podaná informácia vo veci zákonných podmienok nároku na starobný dôchodok v súlade s ust. § 174 zákona č. 100/1988 Zb. Následne žalobca podal ďalšie podania zo dňa 08.07.2021, 16.08.2021 a 06.09.2021, ktoré žalovaná vybavila listami zo dňa 29.07.2021, 13.08.2021, 30.08.2021 a 03.11.2021, v ktorých žalobcu opakovane poučila o zákonom spôsobe podania žiadosti o starobný dôchodok.

29. V zmysle ust. § 184 ods. 1, 5 a § 185 zákona o sociálnom poistení, dávkové konanie sa začína, ak tento zákon neustanovuje inak, na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na výplatu dávky. Žiadosť o priznanie dávky sa podáva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. Až na základe takto podanej žiadosti môže Sociálna poisťovňa vydať príslušné rozhodnutie.

30. Skôr ako sa správny súd zaoberal meritórnymi námietkami uvedenými v žalobe, skúmal či sú splnené procesné podmienky na vedenie konania v zmysle ust. § 244 ods. 1 SSP. Zistil, že žalobca podaním zo dňa 08.07.2021 doručil žalovanej sťažnosť podľa zák. č. 9/2010 Z. z., a to konkrétne sťažnosť na to, že jeho žiadosť zo dňa 17.05.2021 nebola vybavená vydaním rozhodnutia. Žalovaná túto žiadosť podaním zo dňa 12.08.2021 vyhodnotila ako neopodstatnenú. Z uvedeného vyplýva, že podmienka vyžadovaná ustanovením § 244 ods. 1 SSP bola splnená.

31. Podľa § 184 ods. 1 ZSP, dávkové konanie sa začína, ak tento zákon neustanovuje inak, na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na výplatu dávky.

32. Podľa § 184 ods. 5 ZSP, žiadosť o priznanie dávky sa podáva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou, ak odseky 12 až 14 neustanovujú inak. Fyzická osoba uvedená v odseku 1 je povinná preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na dávku a nárok na jej výplatu spôsobom určeným Sociálnou poisťovňou.

33. Podľa § 184 ods. 9 ZSP, žiadosť o začatie dávkového konania a nedávkového konania sa podáva v miestne príslušnej pobočke, ak tento zákon neustanovuje inak.

34. Podľa § 185 ods. 1 prvej a druhej vety ZSP, za deň začatia konania sa považuje deň, keď bola žiadosť doručená príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne. Za deň začatia konania o dôchodkových dávkach a úrazových dávkach sa považuje aj deň spísania žiadosti o dávku pobočkou.

35. Žalobca v žalobe tvrdil, že administratívne konanie začalo jeho žiadosťou zo dňa 17.05.2021 a v takto začatom konaní nebolo doposiaľ o tejto jeho žiadosti vydané meritórne rozhodnutie, čo považoval za nečinnosť správneho orgánu. Z takto vymedzeného tvrdenia žalobcu vychádzal správny súd pri posudzovaní typu správnej žaloby proti nečinnosti. Žalobu subsumoval pod ust. § 242 ods. 1 SSP, t.j. či v konaní o žiadosti zo dňa 17.05.2021 existuje žalobcom tvrdená protiprávna nečinnosť. Na postup podľa ust. § 242 ods. 2 SSP dôvod nebol, pretože žalobca netvrdil, že nečinnosť má spočívať v porušení povinnosti začať administratívne konanie z úradnej povinnosti.

36. Nečinnosť orgánu verejnej správy ako nezákonný negatívny jav nastáva vtedy, keď tento orgán vo veci nekoná, aj keď podľa zákona má povinnosť konať. Predpokladom nečinnosti nie je vždy protiprávnosť. Protiprávnosť znamená, že pasivita orgánu verejnej správy je v rozpore s normatívnou

ustanovenou povinnosťou konať. Takáto povinnosť vyplýva z konkrétneho zákonného ustanovenia. (Baricová J., Fečík M., Števec M., Filová A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: C. H. Beck, 2018, 1198 s).

37. V konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy správny súd neposudzuje, či žalobca v zmysle zákona o sociálnom poistení naplnil materiálne predpoklady pre úspech v konaní o priznaní starobného dôchodku, ale sústreď sa na otázku, či žalovaná mala v danom prípade zákonnú povinnosť konať a prípadne vo veci meritórne rozhodnúť. Aj v zmysle predchádzajúcej judikatúry NS SR (ktorá sa týkala ešte predchádzajúcej právnej úpravy, ale je aplikovateľná aj na Správny súdny poriadok), predmetom konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy nie je skúmanie a posudzovanie otázky, či bol navrhovateľ ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy na svojich právach a právom chránených záujmoch, ale tvrdená bezdôvodná nečinnosť tohto orgánu (rozhodnutie NS SR sp.zn. 5Sžnč/5/2005). Predpokladom úspešnosti takejto žaloby je, že správny orgán je nečinný, teda nekoná v rozpore s konkrétnym ustanovením právnej normy, ktorá ho oprávňuje a súčasne aj zaväzuje konať a rozhodnúť.

38. V preskúmvanej veci však vydanie rozhodnutia s náležitosťami podľa ust. § 209 zákona o sociálnom poistení, ktorého sa domáha žalobca, príslušné procesné normy žalovanej neprikazujú. Dávkové konanie podľa zákona o sociálnom poistení sa v zmysle ust. § 184 začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na výplatu dávky. Na rozdiel od všeobecnej úpravy začatia správneho konania podľa ust. § 18 ods. 1 Správneho poriadku, ktorý rozlišuje dva spôsoby začatia konania, a to na návrh účastníka alebo na podnet správneho orgánu, teda ide výsostne o návrhové konanie. Správny poriadok sa však v konaní podľa zákona o sociálnom poistení v súlade s ust. § 172 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. neaplikuje. Dávkovým konaním je konanie o dávkových veciach sociálneho poistenia (§ 172 ods. 3 písm. a/ citovaného zákona). Takýmto konaním konanie o dôchodkovej dávke - starobnom dôchodku (§ 65 a nasl. citovaného zákona) nepochybne je.

39. Dávkové konanie sa teda začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby. Žiadosť je právny úkon, pre ktorý je zákonom predpísaná osobitná forma ako esenciálna náležitosť prejavu vôle fyzickej osoby, ktorá ho robí. Ust. § 184 ods. 5 veta prvá zakotvuje osobitnú formu tejto žiadosti tak, že sa podáva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. Keďže táto náležitosť žiadosti je *expressis verbis* stanovená v zákone, je potrebné v plnom rozsahu na tejto forme žiadosti o priznanie dávky trvať. Od tejto formy žiadosti sa potom odvíjajú aj ďalšie právne skutočnosti, napríklad že za deň začatia konania o dôchodkových a úrazových dávkach sa považuje deň spísania žiadosti o dávku pobočkou.

40. V prípade dávkového konania teda zákon o sociálnom poistení pri začatí konania stanovuje špeciálnu právnu úpravu, ktorá sa týka formy žiadosti fyzickej osoby na uplatnenie týchto dávok, ako aj dňa začatia konania o dôchodkových a úrazových dávkach, a to na rozdiel od konania v nedávkových veciach. Pokiaľ je cieľom žiadateľa o dávku dôchodkového poistenia, a to aj starobného dôchodku, začatie konania o tejto dávke, v súlade s ust. § 184 ods. 5 veta prvá citovaného zákona, je povinný podať žiadosť o priznanie dávky na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. V prejednávanej veci však žalobca takto nepostupoval a žiadosť na takomto tlačive nepodal. Preto nie je možné konštatovať, že konanie o priznanie dávky začalo. V tom prípade preto žalovaná nemala povinnosť (ani možnosť) vydať akékoľvek rozhodnutie vo veci. Správne postupovala, keď žalobcu listom informovala, že nakoľko konanie o jeho žiadosti o starobný dôchodok zo dňa 15.06.2020 bolo právoplatne skončené dňa 03.11.2020, nevyhnutným predpokladom začatia nového konania o jeho nároku na starobný dôchodok je spísanie žiadosti na tlačive určenom žalovanou, na príslušnej pobočke žalovanej. Zároveň žalobcu poučila o zákonných podmienkach nároku na starobný dôchodok v súlade s ust. § 174 zákona č. 100/1988 Zb. a túto informáciu žalobcovi opakovane zduplikovala vo viacerých odpovediach. Žalobca mal teda vedomosť o tom, že opätovnú žiadosť o priznanie starobného dôchodku je možné podať len predpísaným spôsobom, a to na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou, čo však neučinil.

41. Kvalifikovanou formou (na predpísanom tlačive) podal žiadosť len jedenkrát, a ako vyplýva z administratívneho spisu a z podanej žaloby - ide o žiadosť zo dňa 15.06.2020, na základe ktorej administratívne konanie o priznanie starobného dôchodku začalo a v ktorom bolo vydané prvostupňové rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 11.X8.2020 a druhostupňové rozhodnutie č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 28.10.2020, ktoré boli preskúvané správnym súdom, uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 29Sa/31/2020 zo dňa 22.06.2021 a uznesením NSS SR ako kasačného súdu sp. zn. 6sk/24/2021 zo dňa 27.10.2021. Správny súd konštatoval, že vo vzťahu k žiadosti zo dňa 17.05.2021 žiadnu nečinnosť

žalovanej v tomto administratívnom konaní nezistil, keďže ku dňu vydania tohto uznesenia správneho súdu bolo o tejto žiadosti právoplatne rozhodnuté.

42. Žiadosť žalobcu zo dňa 17.05.2021, ako už bolo vyššie uvedené, neobsahovala formálne náležitosti tak, ako to striktne vyžaduje ust. § 184 ods. 5 ZSP. Na základe nej nedošlo k začatiu administratívneho konania o priznanie dávky, a preto meritórne rozhodnutie o tejto žiadosti ani nemohlo byť vydané. Správne potom postupovala žalovaná, keď žalobcovi na toto jeho podanie odpovedala listom zo dňa 01.06.2021, ktorým ho poučila, že konanie o jeho žiadosti zo dňa 15.06.2020 bolo právoplatné skončené, a preto je nevyhnutné spísanie žiadosti na tlačive určenom žalovanou, na príslušnej pobočke žalovanej, a zároveň ho poučila o zákonných podmienkach nároku na starobný dôchodok v súlade s ust. § 174 zák. č. 100/1988 Zb.. Keďže na základe tohto podania žalobcu administratívne konanie začaté nebolo, nie je možné hovoriť o žiadnej nečinnosti orgánu verejnej správy. V danom prípade teda nebola splnená podmienka zakotvená v ust. § 3 ods. 1 písm. d/ SSP, a to že orgán verejnej správy protiprávne nepokračuje v začatom administratívnom konaní, keďže v danom prípade administratívne konanie nezačalo.

43. K žalobnej námietke, že žalobca si splnil povinnosť v zmysle ust. § 184 ods. 1 zákona o sociálnom poistení dňa 15.06.2020, kedy na predpísanom tlačive podal žiadosť o priznanie a výplatu starobného dôchodku, správny súd konštatuje, že citovaný zákon nerozlišuje medzi prvou žiadosťou, ktorou sa uplatňuje nárok na dávku a opakovanou žiadosťou o dávku. Zákon uvádza termín „žiadosť.“ Pokiaľ bolo o v poradí prvej žiadosti (ktorá bola podaná formálne správne) právoplatne rozhodnuté a žalobca podal ďalšiu (opakovanú) žiadosť, ide o novú žiadosť, na ktorú sa vzťahujú rovnaké kvalitatívne požiadavky, ako na akúkoľvek inú žiadosť (aj čo sa týka jej formy). Teda aj požiadavka, aby bola žiadosť o priznanie dávky podaná na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. Túto podmienku však žalobca pri podávaní žiadosti zo dňa 17.05.2021 jednoznačne nesplnil. Preto na základe takéhoto podania nie je v administratívnom konaní možné vydávať rozhodnutia, ako sa mylne domnieval žalobca.

44. Na záver správny súd konštatuje, že žalobcovi nič nebráni v tom, aby v prípade zmeny skutkových okolností v danej veci, opätovne podal žiadosť o priznanie starobného dôchodku spôsobom, ktorý vyžaduje zákon, teda na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. V tejto súvislosti správny súd poukazuje na to, že Sociálna poisťovňa je povinná spísať žiadosť o dávku aj vtedy, ak sa domnieva, že fyzická osoba nespĺňa podmienky nároku na dávku (§ 184 ods. 7 citovaného zákona).

45. Na vyhovenie žaloby teda nebola splnená podmienka kladená ust. § 249 SSP, a to zistenie nečinnosti žalovanej, preto správny súd uznesením žalobu zamietol.

46. O náhrade trov konania vo vzťahu k žalobcovi rozhodol podľa ust. § 167 ods. 1 SSP a contrario tak, že pre neúspešnosť vo veci mu právo na náhradu trov konania nepriznal. Právo na náhradu trov konania nepriznal podľa ust. § 168 SSP a contrario ani žalovanej, keďže neboli splnené podmienky na jeho aplikáciu (výnimočnosť situácie).

Poučenie:

Doručené uznesenie je právoplatné (§ 151 ods. 2 SSP).

Kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu (§ 438 ods. 1 SSP).

Prípadná kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia uznesenia a podáva sa na Krajskom súde v Bratislave v počte vyhotovení, zodpovedajúcom počtu účastníkov konania (§ 443 SSP).

Kasačná sťažnosť je prípustná proti každému právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu, ak tento zákon neustanovuje inak. Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440, ak sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred krajským súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol, ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia krajského súdu (§439 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/, ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 SSP).